

V Praze dne 26. září 2023

Vážený pan
Petr Pavel
prezident republiky
Kancelář prezidenta republiky
Hrad I. nádvoří č. p. 1
119 08 Praha – Hrad

Věc: Petice za vyznamenání členů odbojové skupiny bratří Mašínů

Vážený pane prezidente,

obracíme se na Vás s žádostí o vyznamenání Medailí Za hrdinství členů jedné z nejznámějších odbojových skupin, která v protikomunistickém odboji působila od léta 1951 do konce října 1953. Založili ji synové pplk. Josefa Mašina, který byl 30. června 1942 zastřelen nacisty v Kobylisích. V posledním dopise, který uschoval jako moták v cele smrti, vyzval své děti, aby hájily svobodu vlasti a národa. Po druhé světové válce byli bratři Ctirad a Josef Mašínovi vyznamenáni prezidentem republiky Edvardem Benešem Medailí za chrabrost za účast v protinacistickém odboji.

Když komunistický režim zavraždil na popravišti rodinné přátele plk. Heliadora Píku a JUDr. Miladu Horákovou, rozhodli se Ctirad a Josef Mašínovi společně se svými přáteli, že se novému bezpráví postaví se zbraní v ruce. V atmosféře očekávané třetí světové války, o které se často hovořilo ve vysílání Rádia Svobodná Evropa, se snažili nejdříve získat zbraně. V září 1951 přepadli bratři Mašínové dvě služebny SNB v Chlumci nad Cidlinou a v Čelákovících. Při těchto akcích zabili dva příslušníky SNB a získali moderní automatické zbraně. Krátce poté byli v souvislosti s přípravou odchodu na Západ bratři Mašínové a jejich strýc Ctibor Novák zatčeni příslušníky Státní bezpečnosti, kteří však nezjistili spojitost se zmíněnými akcemi. Před soud byl nakonec postaven pouze Ctirad Mašín, který byl odsouzen k dvěma a půl roku odnětí svobody za přípravu ilegálního přechodu hranic. Vězněn byl v uranovém táboře na Jáchymovsku. Ostatní členové skupiny se snažili o jeho osvobození. Aby získali prostředky na odbojovou činnost a osvobození Ctirada Mašina, přepadli v srpnu 1952 vůz hedvíkovského národního podniku Kovolis, který převážel výplaty pro zaměstnance. Při potyčce zamířil příslušník Lidových milic, účetní Josef Rošický nabitou pistolí z bezprostřední blízkosti na bezbranného Josefa Mašina, aby nakonec byl svou vlastní pistolí zastřelen. Skupina plánovala další sabotáže a útoky na vysoké představitele komunistického režimu.

Po návratu Ctirada Mašina z vězení v červnu 1953 získala skupina z dolu Kaňk výbušninu donarit. Ctirad Mašín a Václav Švéda v září 1953 zapálili u obce Mořice na Moravě několik stohů s cílem poškodit kolektivizované zemědělství. Při cestě do Pivína byli na mostku přes Broděnku zastaveni hlídkou dobrovolných hasičů, z nichž jeden, pomocník veřejné bezpečnosti Lecián, byl Ctiradem Mašínem vážně postřelen.

Začátkem října 1953 se bratři Mašínové, Milan Paumer, Václav Švéda a Zbyněk Janata vydali na cestu z Hory Sv. Kateřiny do Západního Berlína. Jejich cílem bylo kontaktovat americkou armádu a předat zprávu od gen. Františka Vaňka o možné spolupráci

československých vojenských jednotek v případě války za osvobození Československa od komunistů. Po výcviku a vyzbrojení se členové skupiny chtěli vrátit do vlasti buď jako agenti-chodci, nebo v řadách americké armády. Původně očekávali, že jim cesta do Berlína potrvá jen několik dnů, nakonec strávili na cestě několik týdnů a dostali se opakovaně do přestřelky s příslušníky východoněmeckého bezpečnostního aparátu a se sovětskými vojenskými jednotkami. Proti pěti běžencům bylo postupně zapojeno více než 20 000 příslušníků Volkspolizei a další tisíce vojáků Rudé armády. Do Berlína dorazili pouze bratři Mašínové a těžce zraněný Milan Paumer.

V železniční stanici Uckro byli při pokusu o zatčení skupiny zastřeleni komisaři Volkspolizei Hermann Grumini, další policista byl těžce zraněn. Při obklíčování u Waldowa byli zastřeleni příslušníci Volkspolizei Herbert Hoffmann, Heinz Sunkel a Martin Lehmann. Dva členové odbojové skupiny, Zbyněk Janata a zraněný Václav Švéda, byli postupně dopadeni a poté vydáni do Československa, kde pak byli společně se Ctiborem Novákem odsouzeni k trestu smrti a 2. května 1955 popraveni v podzemních prostorách pankrácké věznice.

Odsouzena byla také řada dalších spolupracovníků a příbuzných včetně Ing. Zdenky Mašínové, která zemřela po těžké nemoci v hrozných podmínkách 12. června 1956 v pankrácké vězeňské nemocnici. Její ostatky nebyly rodině vydány a skončily v hromadném hrobě na Ďáblickém hřbitově.

Bratři Mašínové a Milan Paumer vstoupili již v Německu do americké armády. Poté odešli do USA, kde se připravovali na očekávané vypuknutí třetí světové války. Když se jejich naděje na osvobození vlasti nenaplnily, odešli na konci padesátých let po vypršení závazku do civilu a věnovali se podnikání. Jejich sestra Zdeňka Mašínová zůstala v Československu, kde žila společně se svou babičkou Emmou Novákovou dlouhé roky pod kontrolou Státní bezpečnosti, která se oba bratry snažila unést. Se svým bratrem Josefem se Zdeňka Mašínová viděla až v roce 1969, když se jí nakrátko podařilo vycestovat z Československa do Kodaně. Teprve po roce 1989 se mohli všichni sourozenci opět společně setkávat. Bratři Mašínové však na protest proti kontinuitě komunistického práva a nedostatečnému vyrovnání se s komunistickou minulostí po r. 1989 odmítli přijet do Československa a posléze i do České republiky. Dokonce byli po listopadu 1989 společně s Milanem Paumerem několik let trestně stíháni státním zástupcem JUDr. Ladislavem Stahlem z Městského státního zastupitelství v Praze – jako jediní příslušníci třetího odboje.

V zákoně č. 262/2011 Sb., o účastnících odboje a odporu proti komunismu, je za odboj a odpor proti komunismu považována taková činnost, která byla vykonávána v období od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989, byla motivována politickým, náboženským nebo mravním demokratickým přesvědčením a zároveň byla vyvíjena s cílem odstranit, výrazně oslabit či narušit anebo jinak poškodit komunistickou totalitní moc v Československu a obnovit svobodu a demokracii. Ministerstvo obrany již rozhodlo, že mezi účastníky protikomunistického odboje patřili členové skupiny bratří Mašínů Ing. Vladimír Hradec a in memoriam také Ing. Zdenka Mašínová, která byla již předtím vyznamenána prezidentem republiky Václavem Havlem vysokým státním vyznamenáním.

Nyní se rozhoduje o dalších návrzích, které podala občanská sdružení za zesnulé členy odbojové skupiny bratří Mašínů. Členy odbojové skupiny bratří Mašínů navrhli na státní vyznamenání opakovaně občané, Poslanecká sněmovna i Senát Parlamentu České republiky. Senát návrh na vyznamenání odbojové skupiny bratří Mašínů schválil celkem osmkrát, naposledy letos tak učinil na návrh senátora Marka Hilšera (dostupný v příloze).

V roce 2005 byli Ctirad Mašín, Josef Mašín a Milan Paumer oceněni největším krajanským spolkem, Českým a slovenským národním sdružením v Kanadě v Halifaxu Cenou T. G. Masaryka, v roce 2008 čestnou plaketou předsedy vlády ČR Mirka Topolánka a v roce 2011 obdrželi Vyznamenání Zlaté lípy ministra obrany ČR od Alexandra Vondry. Činnost bratří Mašínů a jejich přátel 26. srpna 2022 vysoce ocenili ve svých projevech při otevření Památníku tří odbojů - Mašínův statek v Lošanech předseda Senátu PČR Miloš Vystrčil, předseda vlády ČR Petr Fiala ad.

Vážený pane prezidente,

v květnu 2023 jste veřejně oznámil, že hodláte 28. října 2023 vyznamenat paní Zdeňku Mašínovou. V souvislosti s Vaší návštěvou této statečné ženy jste zdůraznil její sepětí s osudy celé rodiny: „Neuhnula z cesty dané rodinným odkazem, ačkoli jí dlouho přinášela těžkosti. Za svobodou a pravdou vždy stála s odvahou, která inspiruje i dnes.“

V minulosti jste ovšem uvedl, že nechcete vyznamenat její bratry, Ctirada a Josefa Mašínovy, neboť se při své odbojové činnosti dopustili – podle Vašeho názoru – nepřijatelného jednání. Dovolujeme si Vám připomenout, že jejich odbojová činnost byla, jak je výše uvedeno, podrobně přezkoumána a následně oceněna Ministerstvem obrany ČR na základě platného zákona osvědčením účastníků odboje.

Vyzýváme Vás, abyste nerozděloval členy rodiny, která se s nasazením životů zasazovala o svobodu a svorně přinesla velké oběti ve prospěch vlasti. Svým rozhodnutím můžete ukázat, že dokážete i přes svou předlistopadovou minulost ocenit toto mimořádné úsilí ve prospěch svobody a demokratického státu.

S výjimkou Josefa Mašína již všichni ostatní členové odbojové skupiny zemřeli, navrhuje proto v jejich případě udělit vyznamenání in memoriam.

S pozdravem

Petr Blažek, historik a autor historické expozice Památníku tří odbojů v Lošanech

Martin Vadas, pedagog, režisér a dokumentarista

Marek Hilšer, senátor a navrhovatel členů odbojové skupiny na státní vyznamenání členové petičního výboru

Petici dále podporují

Tomáš Czernin, místopředseda Senátu Parlamentu ČR

Roman Kraus, senátor PČR

Hana Kordová Marvanová, senátorka PČR

Ondřej Benešík, poslanec Parlamentu ČR

Martin Exner, poslanec Parlamentu ČR

Alexandr Vondra, člen Evropského parlamentu

Pavel Bartoníček, ekonom a historik

Olga Bezděková, redaktorka

Petr Bísek, publicista, 1990-2010 vydavatel Amerických listů, držitel Medaile Za zásluhy I. tř.

Tereza Boučková, spisovatelka

Jiří Cihlář, prezident Nadačního fondu Milana Paumera

Eugenie Číhalová, členka Rady vlády pro národnostní menšiny

Jaroslav Čvančara, badatel

Vladimír Dratva, lékař

Eva Dratvová, lékař

Radka Fidlerová, herečka

Jiří Fiedor, režisér a vydavatel

Kryštof Hošek, sochař

Tomáš Hradečný, architekt

Vladimír Hučín, podnikatel

Kristian Chalupa, spisovatel a publicista

Ondřej Jonáš, finance

Petr Kahovec, badatel

Ondřej Karas, diplomat

Michael Kraus, politolog

Jiří Línek, předseda Sdružení bývalých politických vězňů

Barbara Lukešová, herečka

Miroslav Petr, důchodce

Kateřina Pospíšilová, lektorka

Petr Rajtšlégr, předseda spolku Nezapomínejme!

Jan Samohýl, pedagog

Lída Sandera, prezidentka Společnosti pro vědy a umění Los Angeles

František Stárek „Čuňas“, badatel

Martin Svárovský, diplomat a analytik

David Svoboda, historik

Jindra Svitáková, redaktorka

Miloš Šuchma, bývalý předseda a současný čestný předseda Českého a Slovenského sdružení v Kanadě

Kristýna Vlachová, filmařka

Hana Zárubová Pachtová, spisovatelka

Příloha: Návrh senátora Marka Hilšera na státní vyznamenání členů odbojové skupiny bratří Mašínů (Josef Mašín, Ctirad Mašín, Ctibor Novák, Václav Švéda, Milan Paumer a Zbyněk Janata)